

**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA**

**mint felülvizsgálati bíróság**

**Gfv. IX. 30. 061/2010/4. szám**

**A Magyar Köztársaság nevében!**

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a dr. Spiesz Zsuzsanna ügyvéd által képviselt **felperesnek**, a felszámolóbiztos által képviselt **I. rendű**, és dr. Nagy Róbert ügyvéd által képviselt **II. r. alperesek** ellen jelzálogjog érvényesítése iránt a Baranya Megyei Bíróság 14.G.20.055/2008. szám alatt indult és a Pécsi Ítéltábla Gf.IV.30.131/2009/7. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a II. r. alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Pécsi Ítéltábla Gf. IV. 30.131/2009/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a II. r. alperest, hogy fizessen meg az államnak a adóhatóság felhívására 2,500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

**I n d o k o l á s :**

A perben nem álló S Zrt. és az I.r. alperes 2007. január 29-én 2012. január 29-én lejáró kereskedelmi megállapodást kötöttek, amelyben az I.r. alperes vállalta, hogy a szerződés fennállásának időtartama alatt meghatározott áron folyamatosan az ott megjelölt fajtájú és mennyiségű kenőanyagot vásárol a S-től. A szerződés 6. pontja szerint az I.r. alperest 75,000.000 Ft + ÁFA jutalék illette meg, amelynek jutalékelőleg címén való egyösszegű kifizetését a S bankgarancia nyújtásához kötötte.

A felperes az I.r. alperes kérésére 2007. február 20-án kiadott a S mint jogosult részére egy bankgarancia nyilatkozatot, majd az I.r. alperessel 2007. február 28-án a nyilatkozattal azonos tartalommal kötötte meg a 8/2007. számú megbízási szerződés bankgarancia vállalásra elnevezésű szerződést, mely szerint 2012. január 1-i lejáratra bankgaranciát vállalt a S és az I.r. alperes között létrejött kereskedelmi megállapodásból eredő, az I.r. alperest terhelő, a S-el szemben fennálló 90,000.000 Ft visszafizetéséért.

Vállalta, - hogy a jogosult és az I.r. alperes közötti jogviszony vizsgálata nélkül - a jogosult írásbeli felszólítására fizetést teljesít amennyiben a jogosult kijelenti, hogy az I.r. alperes a szerződésből eredő fizetési kötelezettségének írásbeli felszólítás ellenére nem tett eleget.

A felperes által vállalt bankgaranciát az I. és a II. r. alperesek ingatlanaira alapított, az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jelzálogjog biztosította. További biztosítékként a II.r. alperes és a felperes 2007. február 28-án készfizető kezési szerződést kötöttek, amelyben a II.r. alperes a felperes és az I.r. alperes közötti 8/2007. számú "hitelszerződésben" írt, az I.r. alperest terhelő 90,000.000 Ft és járulékai visszafizetéséért készfizető kezességet vállalt.

A S a 90,000.000 Ft jutalékelőleget 2007. március 1-én átutalta az I.r. alperes felperesnél vezetett bankszámlájára.

Az I.r. alperes tárgyalta arról a felperessel, hogy további biztosítékként a S által átutalásra kerülő 90,000.000 Ft-ból 48,000.000 Ft-ot óvadékként ajánl fel a bankgarancia biztosítékeként. A felperes Cenzúrabizottsága az 53/2007. számú, 2007. február 15-én kelt határozatában javasolta az összeg zárolását és arra óvadéki szerződés megkötését. A 90,000.000 Ft-nak az I.r. alperes számláján való jóváírása napján azonban az I.r. alperes ügyvezetője D J saját nevére betétszámlát nyitott a felperesnél és rendelkezése alapján a felperes a 48,000.000 Ft-ot az I.r. alperes számlájáról D J magánbetéti számlájára vezette át, így az összeg óvadékként történő lekötésére nem került sor. Utóbb a felperes feltörte nevezett betétszámláját és arról leemelte az összeget, a Pécsi Ítéltábla viszont a Pf.IV.20.236/2008/8. számú ítéletében kötelezte a felperest az összegnek D J részére történő visszafizetésére. A S 2007. május 30-án a bankgaranciát beváltotta, a felperes az I.r. alperes bankszámlájáról 8,956.954 Ft-ot tudott inkasszóval behajtani, a további követelése nem térült meg.

A felperes elsődleges keresetében az alpereseket egyetemlegesen 81,043.046 Ft tőke, ennek 2007. május 30-ától járó késedelmi kamata és a perköltségek megfizetésére kérte kötelezni.

Másodlagosan a II.r. alperest annak tűrésére kérte kötelezni, hogy a jelzálogul lekötött, a tulajdonában álló ingatlanból a keresetben írt követelését kielégíthesse.

Az elsődleges keresetét I.r. alperessel mint egyenes adóssal, míg a II. r. alperessel mint készfizető kezessel szemben a Ptk. 272-274. §-a szerint terjesztette elő. Másodlagos keresetében a II.r. alperest jelzálog-kötelezettként kérte tűrésre kötelezni.

Az I.r. alperes a kereset teljesítését nem ellenezte, a II.r. alperes a keresetet elutasítani kérte.

Az elsőfokon eljáró Baranya Megyei Bíróság a 14.G.20.055/2008/29. számú ítéletében az alpereseket egyetemlegesen a felperes elsődleges keresete szerint 81,043.046 Ft-ban és annak 2007. május 30-ától járó kamataiban marasztalta, ez okból a felperes másodlagos keresetével érdemben nem foglalkozott.

A Pécsi Ítéltábla a II.r. alperes fellebbezése folytán hozott Gf.IV.30.131/2009/7. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Nem fogadta el a II.r. alperes védekezését avonatközásban, hogy a felperes és az I.r. alperes között nem volt olyan kötelem, amelynek teljesítéséért készfizető kezességet vállalt. Az ítéltábla jogi álláspontja szerint a felperes és az I.r. alperes között 2007. február 28-án 8/2007. szám alatt megbízási szerződés jött létre 90,000.000 Ft erejéig meghatározott jogosult javára bankgarancia vállalására. Ez alapján - a bankgarancia beváltása esetén - a Ptk. 479. §-ának (3) bekezdése szerint az I.r. alperes köteles volt a beváltott összeget és annak kamatait a felperesnek megfizetni. Ekként rendelkezett egyébként a szerződés 5. pontja is.

E megbízási szerződésből eredő, az I.r. alperest terhelő jövőbeni tartozás biztosítékként kötötte meg a felperes és a II. r. alperes a kezési szerződést. A jövőbeni kötelezettség kezességgel történő biztosításának nem volt jogi akadálya, és mert a II.r. alperes a kezési szerződésben elismerte, hogy a 8/2007. számú szerződést átvette, nem hivatkozhat arra eredményesen, hogy annak tartalmát a kezési szerződés megkötésekor nem ismerte.

Álláspontja szerint a II.r. alperes nem hozott fel a perben olyan kifogást, amely alapján a fenti szerződések érvénytelensége megállapítható lenne, ezért helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletének a II. r. alperes mint készfizető kezes marasztalását tartalmazó ítéleti rendelkezését.

Nem tulajdonított jogi jelentőséget annak a körülménynek, hogy a garantált összeg S részére történő kifizetése ellen az I.r. alperes tiltakozott, és nem fogadta el, hogy a 48,000.000 Ft kifizetésével a felperes olyan biztosítékról mondott le, amely a kezes részére kielégítési alapot jelenthetett volna, így a II. r. alperes mint kezes a Ptk. 276. §-ának (2) bekezdése értelmében szabadult volna a kezési kötelem alól.

A jogerős ítélet ellen a II. r. alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és magával szemben a kereset elutasítását;

másodlagosan - marasztalása esetére - a késedelmi kamat kezdő időpontjának megváltoztatását kérte oly módon, hogy 48,000.000 Ft után a kereset felemelésének időpontjától kezdődően terhelje késedelmi kamat fizetési kötelezettség.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy kezesi kötelezettsége alól a Ptk. 276. § (2) bekezdése értelmében szabadult, mert a felperes lemondott olyan jogról, amely alapján a II. r. alperes kielégítést kaphatott volna.

Álláspontja szerint a másodfokú ítélet iratellenes, a másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést pedig a Ptk. 205. §-ának (1) és (2) bekezdésében, a 207. §-ának (1) bekezdésében, a 272. §-ának (1) bekezdésében, a 273. §-ának (1) bekezdésében, és a 276. §-ának (2) bekezdésében foglaltak megsértésében jelölte meg.

Előadta, hogy a másodfokú bíróság nem vette figyelembe, miszerint őt az I.r. alperes "egy hitelszerződéshez állította kezesnek", nem pedig a per tárgyát képező bankgarancia szerződéshez. Ezt bizonyítja, hogy a bankgarancia szerződés 8. pontja szerint annak nincsenek biztosítékai, tehát ahhoz az I.r. alperesnek nem kellett biztosítékot nyújtania. A kezesi szerződés szövege szerint is egy már megkötött hitelszerződés teljesítéséért vállalt kezességet.

Előadta, hogy a kezesi szerződés tartalmilag nem felel meg a Ptk. 272. §-ában és a 218. §-ának (1) bekezdésében írt tartalmi követelményeknek, a II.r. alperes nem tett írásban minden lényeges feltétel tekintetében kötelezettségvállalást egy jövőbeni, feltételes követelés biztosítékeként, ezért a kezesi nyilatkozat jogszabályba ütközik, és mint ilyen semmis.

Amennyiben a Legfelsőbb Bíróság úgy ítéli meg, hogy a kezesi szerződés bankgarancia szerződést biztosította, arra hivatkozott, hogy a felperes rendelkezhetett az I.r. alperes számlájára a S által átutalt 90,000.000 Ft-tal. A felperes ugyanis az I.r. alperes számlájáról utalta át a S részére a garantált 90,000.000 Ft-ot, így a kezes szempontjából a követelés az I.r. alperes részéről tekintendő kielégítettnek, ezáltal a II.r. alperes a kezeselt követelés kiegyenlítése következtében a kötelemből szabadult.

Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem vette figyelembe, miszerint az I. r. alperes 2007. február 16-án levélben kérte a felperest a bankgarancia kiadására, egyben felajánlotta a teljes 90,000.000 Ft-ot annak biztosítékeként. A II.r. alperesnek arról lehetett információja a kezesi szerződés megkötésekor, hogy a 90,000.000 Ft szolgált a garanciavállalás biztosítékául. Tény, hogy óvadéki szerződés nem jött létre a felperes és az I. r. alperes között, ez azonban a felperes mulasztása miatt maradt el, azért, mert a felperes nem kötötte ki a kialkudott biztosítékot. A maga részéről viszont a kezesi szerződést annak tudatában kötötte meg, hogy a 90,000.000 Ft a felperes biztosítékául szolgál. A felperes anélkül utalta át a 48,000.000 Ft-ot D J magánszámlájára, hogy további biztosítékról gondoskodott volna. A már közösen elfogadott biztosítékról a kezesi szerződés megkötését követően mondott le anélkül, hogy őt erről értesítette vagy a hozzájárulását kérte volna. Jogsértéssel állapította meg ezért a másodfokú bíróság, hogy

a Ptk. 276. §-ának (2) bekezdése szerint nem szabadult a kezési kötelelem alól.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

-.-.-

A Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróság ítéletét felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt a következők szerint nem találta alaposnak.

A II.r. alperes a felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy a felperes és az I.r. alperes között nem jött létre olyan hitelszerződés, amelynek biztosítására készfizető kezességet vállalt.

Az eljáró bíróságok a szerződéseknek a Ptk. 207. §-a szerinti értelmezésével helytállónak jutottak arra a ténybeli következtetésre, hogy a II.r. alperes a készfizető kezességet a felperes és az I.r. alperes között 2007. február 28-án létrejött 8/2007. számú bankgarancia vállalására irányuló megbízási szerződés alapján a felperessel szemben az alperest terhelő, maximum 90,000.000 Ft és járulékai iránti jövőbeni követelés biztosítékként vállalta. Az eljáró bíróságok döntésének helyes indokait a Legfelsőbb Bíróság megismételni nem kívánja. Egyébként is a biztosított jogügyletet a jelzálogszerződésben hol kölcsönszerződésként, hol bankgarancia szerződésként jelölték meg. A 2007. február 16-án felvett taggyűlési jegyzőkönyv tartalma is azt támasztja alá, hogy a II. r. alperes tisztában volt azzal, hogy bankgarancia szerződésért vállalt kezességet.

A II. r. alperes kezességvállaló nyilatkozata mindenben megfelelt a Ptk. 272. §-ának (1) bekezdésében szereplő tartalmi követelményeknek. Tartalmazta a biztosított szerződést, a kezési kötelelem alanyait (jogosult a felperes, kötelezett a II. r. alperes) a követelés felső határának megjelölésével, meghatározták a kezességgel biztosított követelés összegét, a kötelezett nevét, akinek a teljesítéséért a II. r. alperes a fizetést vállalta. Annak pedig a korábban eljáró bíróságok által felhívott ítélkezési gyakorlat szerint nem volt jogi akadálya, hogy a II. r. alperes jövőbeni követelést biztosítson készfizető kezességgel.

Azt, hogy a felperes követelése az I.r. alperessel fennáll, az I.r. alperes maga sem tette vitássá, - tehát azon okból, hogy a S részre a garantált összeg átutalása nem közvetlenül a felperes, hanem az I.r. alperes bankszámlájáról történt, - nem járt a kezesség teljesítés okából történő megszűnésével.

A késedelmi kamat kezdő időpontja nem volt tárgya a másodfokú eljárásnak, ezért az a felülvizsgálati eljárásban nem hozható fel.

Nem volt alapos a II.r. alperes felülvizsgálati kérelme a felperes részéről a 48,000.000 Ft óvadékról való lemondás és ezáltal a fenti összeg és járulékai erejéig a II.r. alperesnek a kezesi kötelemből való szabadulása tekintetében. A 12/F/1. sorszám alatt csatolt, az I.r. alperesnek a felpereshez írt, 2007. február 25-én keltezett leveléből megállapítható, hogy a perbeli szerződések megkötése előtt az I. r. alperes a bankgarancia vállalás fedezeteként a II. r. alperes tulajdonában álló ingatlanra alapított jelzálogjogot, óvadékként a S által átutalandó 90,000.000 Ft-ból 48,000.000 Ft készpénzt, és 300,000.000 Ft árbevétel engedményezését ajánlotta fel. A Cenzúrabizottság már hivatkozott 53/2007. számú határozatának 3/b/1. pontja szerint a bizottság javasolta a jelzálogjogoknak a lakóingatlanra és a belterületi ingatlanra és telephelyre való bejegyzéséig a teljes 90,000.000 Ft zárolását, a 3/b/2. pont szerint pedig a jelzálogjog bejegyzésével a zárolás feloldását, de az I.r. alperes által felajánlandó további kiegészítő fedezet bevonásáig a 48,000.000 Ft zárolását és óvadéki szerződéssel történő biztosítását. Nem ismert, legalább is a peres felek erre vonatkozóan nem adtak elő tényelőadást, hogy a II. r. alperes a Cenzúrabizottság határozatát ismerte-e. Ha ismerte - figyelemmel arra, hogy az a II. r. alperes és a felperes között létrejött jelzálogszerződésben szerepel akkor sem lehet e határozatnak kifelé ható hatályt tulajdonítani. A Cenzúrabizottság határozatában szereplő "javaslat" nem ment teljesedésbe, a felperes és az I.r. alperes között nem jött létre óvadéki szerződés és az I.r. alperes számlájának zárolása sem történt meg. Így nem állapítható meg, hogy a II. r. alperes a készfizető kezességét arra tekintettel vállalta, hogy a 48,000.000 Ft zárolt számlára kerül, illetve óvadékkul szolgál. Annak a ténynek, hogy miért nem vált biztosítékká a 48,000.000 Ft, a Ptk. 276. §-ának (2) bekezdése, azaz a kezes szabadulása szempontjából nincs jogi relevanciája.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Pécsi Ítéltábla Gf.IV. 30.131/2009/7. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A II. r. alperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése szerint alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése és a 15. §-ának (1) bekezdése szerint a II. r. alperes köteles az államnak az adóhatóság felhívására megfizetni.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról a Legfelsőbb Bíróságnak rendelkeznie nem kellett.

*A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.*

**Budapest, 2010.június 1.**

**Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke,  
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró,  
Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró**

*A kiadmány hitelélül:*

*(PBné)*